

+

VIERING VAN HET ZILVEREN ABTSJUBILEUM

zaterdag 11 juni 2022

Excellenties, edelachtbare heer burgemeester, mevrouw de voorzitter, leden van het bestuur, dierbare Oblaten en Vrienden, dierbare Broeders in Sint Benedictus.

Dank voor uw aanwezigheid op deze bijzondere Vriendendag. Dank aan de leden van het Vriendenbestuur, die deze dag zo voortreffelijk tot in de laatste details hebben georganiseerd.

Ik dank U, burgemeester Leunessen, voor de woorden die U vanuit uw eigen hart en vanuit het hart van de gemeente tot ons, in de marge van uw gemeente, heeft willen richten. Prof. Peter Nissen, dank ik voor zijn deels autobiografische, deels theologische beschouwing. Onze musici hebben ons met hun fijnzinnige spel geholpen om het gehoorde in ons hart te laten afdalen en bezinken. Ook aan hen grote dank, namens ons allen.

Ik voel vandaag heel bijzonder de dankbaarheid, jegens U allen, aanwezige of afwezige Vrienden, voor de vriendschap die wij als abdij in deze 25 jaren van U hebben ontvangen. Meer specifiek denk ik U voor het geschenk dat wij al in het begin van dit jaar van U voor het zilveren feest hebben ontvangen. Velen van U hebben het met een grote geldelijke bijdrage mogelijk gemaakt, om een nieuw stel witte liturgische gewaden te laten vervaardigen. Het is al verschillende keren op de grote feesten van Pasen, Kerkwijding en Hemelvaart in onze liturgie gebruikt. Vanavond in de Vespers zult U de nieuwe koormantel in gebruik zien. Wij zijn er allemaal heel gelukkig mee.

Na deze al te summiere dankzegging mag ik als derde in de reeks nu *Omzien in verwondering, vooruitzien in vertrouwen*. Wij kijken terug naar een kwart eeuw monastiek leven op deze plaats. Wij zien vooruit naar wat er - door Gods genade - nog mag volgen.

Ik zou eerst iets willen zeggen over de afbeelding op de mooie uitnodiging voor deze buitengewone Vriendendag. Ik bedoel het abtswapen dat zowel op de voorkant van de uitnodiging, als in het klein op de achterkant, en bovendien nog heel suggestief op de binnenkant te zien is. En U ziet het hier boven mijn hoofd. U weet dat het de gewoonte is dat iedere abt een wapen heeft. Geen wapen om daarmee anderen te lijf te gaan, maar een wapen als een soort herkenningsmelodie, een blazoen. Je mag dat

als abt zelf samenstellen. Iedere abt maakt daarin zijn eigen keuze. En dat wapen is door de jaren heen ook op verschillende manieren te interpreteren. Wagen we eens een actuele interpretatie van dit abtswapen. 25 jaar geleden vond mijn abtskeuze plaats op 4 december, de liturgische gedenkdag van de heilige Barbara. De heilige Barbara is de patrones van de gevaarlijke beroepen, bijvoorbeeld die van de mijnwerkers. Behoort het abt-zijn ook tot een van die gevaarlijke beroepen? Maar de heilige Barbara is ook de beschermheilige van de brandweerlieden. Brandjes blussen is zeker een vertrouwde abbatiale taak. Is dat misschien een reden geweest om in dit abtswapen de drie vurige vlammen zo'n prominente plaats te geven? Maar daar kom ik aanstonds nog op terug.

In de banderol onder het wapen staat een Latijnse tekst: *In Visceribus Christi*. Die woorden kun je vertalen met: *met de innigheid, met de liefdevolle ontferming, met de barmhartigheid, met het Hart van Christus*. In het Nieuwe Testament wordt vaak over Christus' mededogen en barmhartigheid gesproken. Aan één passage in het bijzonder denk ik. In Fil 1:8 spreekt Sint Paulus over een diepe emotie in zijn hart. Hij noemt die: *de innerlijke bewogenheid van Jezus Christus*. Hij wordt in zijn hart een grote tederheid gewaar, innigheid, erbarming. Geen oppervlakkig gevoel, maar een geraakt-worden in de diepte. Daar waar een mensenhart, ook ons mensenhart, evenzeer moeder als vader is.

Dit gevoel in Paulus' hart is geen stilstaand water, maar een vurig verlangen. Het is eerder een storm, een vloedgolf, een vuur, - als de vlammen van ons wapen. Het is dynamisch. Het is met die tedere en tegelijk krachtige innigheid van Christus dat hij met heel zijn wezen omziet naar en verlangt naar zijn christenen. Het is een verlangen dat omziet in verwondering en vooruitziet in vertrouwen. Hij heeft in het verleden de grote verbondenheid met zijn christenen ervaren. *U allen ligt me na aan het hart. U heeft deel aan de genade die mij geschonken is*. En tegelijk is dat ook zijn hartsverlangen voor de toekomst. Hij hunkert naar de verdieping van die eenheid: *ik bid dat uw liefde blijft groeien door inzicht en fijngevoeligheid*.

Omziend naar de afgelopen 25 jaar, stellen wij vast dat onze Vriendenkring in deze jaren tot ruim 1000 leden is aangegroeid. Wij hebben steeds met dankbaarheid de vriendschap en verbondenheid ervaren, die uit uw aanwezigheid vandaag blijkt. Daaraan heeft zeker ook bijgedragen de lifestream – een gave van onze Vrienden - waardoor sinds ruim twee jaar zoveel mensen konden delen in onze liturgie. Ik denk ook aan de inmiddels wel 75 Vriendenbrieven die van de abdij zijn uitgegaan, de laatste jaren zelfs in vier verschillende talen. Ik denk aan het Vriendenbulletin dat op daar initiatief van de Vrienden sinds een aantal jaren is bijgekomen. En kijkend naar

onze eigen gemeenschap: we zijn weliswaar kleiner in aantal geworden, maar wie had 25 jaar geleden de veelkleurigheid en verscheidenheid van onze gemeenschap zoals die nu in 2022 is, kunnen voorspellen? Langs welke rotspunten en afgronden is de weg van onze gemeenschap gegaan? Voor welke gevaren zijn wij behoed? Over een gevaarlijk beroep gesproken! Wij hebben Barbara's patronaat hard nodig gehad. Het is werkelijk een *omzien in verwondering*.

Terug van de woorden onder het wapen naar het abtswapen zelf. U ziet een zwarte driehoek in het onderste gedeelte. Die is als een berg, beeld van de Sint Benedictusberg. Daaromheen staan drie vlammen. Die staan niet voor een gevaarlijk en bedreigend vuur, maar integendeel voor een vuur dat bevrijdt en verwarmt, een vuur dat leven zou willen schenken. Is dat niet het beeld van eenheid en van hartelijke vriendschap, van gemeenschap in één grote solidariteit, op en rond de berg? Laten die vlammen niet iets zien van waaruit wij monniken proberen te leven op deze berg, en waarin wij U allemaal zouden willen verwelkomen en betrekken? Maar deze vlammen voeden niet zichzelf: zij leven uit wat daarachter ligt.

Dat brengt ons naar het derde element van het abtswapen. Wij kunnen naast en achter de berg, als het beeld van de Sint Benedictusberg, en naast en achter de drie vlammen, als het beeld van onze warme verbondenheid met U allen en in onze eigen gemeenschap, nog iets anders zien, namelijk een gouden achtergrond. Die gouden achtergrond is als het ware de dragende ondergrond waartegen zowel de berg zich aftekent alsook de vlammen van de gemeenschap die op en rond de berg verzameld is. Die gouden achtergrond heeft U en ons gedragen, heeft ons al die jaren gedragen. In de iconen verwijst de gouden achtergrond naar het onuitsprekelijke en sublieme van onze liefdevolle God zelf. Zo mogen ook wij vaststellen: daar, in die gouden ondergrond, ligt de dragende kracht van alles wat wij hebben kunnen doen. De berg draagt niet zichzelf, de vlammen voeden niet zichzelf. Alles is gave van God. Wij bidden, leven en werken allemaal op onze eigen plaats vanuit een gouden achtergrond, die groter is dan wijzelf. Ook zonder ons daarvan bewust te zijn. Onze verwondering daarvoor komt woorden tekort.

Dat brengt ons tenslotte naar het *vooruitzien in vertrouwen*. In het verleden hebben wij de gouden achtergrond en ondergrond als een dragende en scheppende kracht ervaren. Maar dit vormt tegelijk ook de basis voor het vertrouwen wanneer wij vooruitzien. De berg zal ook in de toekomst altijd zijn lotgevallen blijven kennen (wij hebben zelfs al tweemaal een echte aardbeving meegemaakt). *Bergen kunnen wankelen*. Vlammen kunnen nu eens afnemen dan weer opbloeien. Maar de gouden achtergrond blijft altijd hetzelfde: *gisteren, vandaag en voor altijd*. Die is trouw en

onwankelbaar. *Die kent geen verduistering.* Daaruit is het leven op deze berg geboren; daar ligt de basis van de vriendschap die wij met elkaar ervaren. Dat is ook de uiteindelijke bron van het vertrouwen waarmee wij de toekomst ingaan.

Wij hebben al over Paulus' vurige verlangen naar zijn christenen gesproken, *met de innigheid van Christus Jezus.* Vandaag mogen wij iets ervaren van de nabijheid van die gemeenschap, van de diepe ontroering die het geeft duurzaam aan elkaar te zijn toevertrouwd. Al minstens 25 jaar, en lang daarvoor, maar – geve God – ook nog heel de lange en gelukkige toekomst erna, waarnaar wij vol vertrouwen uitzien.

fr. Adriaan Lenglet

abt van Sint Benedictusberg, Vaals